

Kristi Födelses Högtid i nådens år 2020 - Åke Malander

Tekster: Intr Ps 45:2-8, Jes 9:2-7, Hebr 1, Luk 2:1-20.

Ack, käre Jesu, hör min röst: Gör dig en krubba i mitt bröst, och i mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. (Luthersk Psalmbok 861:13)

Kom, låt oss jubla i Herren och förkunna mysteriets närvaro! Skiljemuren är riven, det flammande svärdet viker undan, och keruberna lämnar livets träd. Ty Faderns väsens avbild, evighetens Herre, anammar människonatur. Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud; och vad han ej var antog han: han blev människa av kärlek till människorna. Till honom vill vi ropa: Du som är född av Jungfrun, förbarma dig över oss.

Även i år liksom många jular förr inleder vi juldagens predikan med denna hymn från östkyrkan. Men årets jul blir till det yttre annorlunda, när nu Gud har lagt en pandemi över oss, ett domsord över världen, en tuktan och en självrannsakens tid över kyrkan och över varje kristen. Hur det hela ska sluta vet vi inte, men ett vet vi: Herren har inte övergivit oss, han prövar blott. Därför kan vi även i år fröjdas inför julens budskap och lovprisa honom, *”som för oss människor och för vår salighets skull har stigit ned från himmelen och tagit mandom genom den Helige Ande av jungfrun Maria och blivit människa”*. Julfirandet kan bli uttunnat, urvattnat och förtygligt även i kyrkan. Den gamla lovsången som vi inledde med visar på det nav och centrum som vårt kristna julfirande står och faller med. Vårt julfirande bygger på att vi idag ställs inför ängelns ord: *”och han är Messias, Herren”*, att barnet i krubban är änglaskarornas Herre och Skapare, *”evig och oföränderlig Gud”*. Det är angeläget att vi påminner om detta: den son som Maria födde, det barn vi firar, är Ordet som var av begynnelsen, och som i tiden blev kött, blev människa och tog sin boning ibland oss. Och detta är även grunden till att vi kan sjunga: *”O kom låt oss tillbedja Kristus vår Gud.”* Vi tillber inte bara Fadern i himmelen som sänt oss en Frälsare; vi tillber idag barnet i krubban, han som i sinom tid ska tillbedjas som vår korsfäste Frälsare. Då tar vi ängelns ord på allvar i dess fullaste djup *”han är Messias Herren”*, då får krucifixet på altaret sin rätta mening. Då ser vi, med trons ögon, skiljemuren rivs, lagens flammande svärd vika undan och keruben vaktar inte mer livets träd; paradiset stängda port öppnas åter. Då förstår vi till fullo ängelns ord: *”Se, jag bär bud till er om en stor glädje för hela folket.”* Den glädjen har många sidor, idag lyfter vi fram tre.

Gud har blivit vår broder

Varför? Vad var orsaken? Det korta och enkla svaret får vi i det ställe som torde vara Bibelns mest citerade vers. *”Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son för att var och en som tror på honom inte ska förgås utan ha evigt liv.”* Gud har av evighet älskat världen, den avfallna, gudsfiendliga världen. Har du tänkt på vad detta innebär? Gud älskade världen innan någon enda människa hade vänt om och frågat efter honom. Han älskade oss, dig och mig, innan vi ens hade blivit till i vår moders liv. Det är en helt omotiverad kärlek; det fanns ingenting hos världen, hos oss, som kunde motivera hans kärlek till oss, som kunde göra det värt att älska oss. Sett till världen, sett till oss, fanns det ingenting, men hos Gud själv, i hans hjärta fanns och finns den eviga, omätliga kärleken som inte frågar efter värdighet och genkärlek. Men hur skulle nu detta kunna stå sida vid sida med Guds helighet, med vredesdomen över all synd och orenhet? Båda sidorna är ju absoluta. Jo, så gick Gud tillväga i sin kärlek till oss att han utgav sin enfödde Son. Och det är just detta vi firar idag – Gud har blivit vår broder.

Hur? Gud är Gud och människan är människa: Ska Gud bli människa och vår broder, något som väl är fullkomligt orimligt, så måste det ske något vid sidan av skapelsens vanliga ordning, vilket vi brukar kalla ett under. Och just om ett under talar profeten Jesaja: *”Se, jungfrun ska bli havande och föda en son och hon ska ge honom namnet ’Gud med oss’.”* Här ska en graviditet komma till stånd, en människa bli till, men inte som resultat av det naturliga umgänget mellan en man och en kvinna. *Jungfrun* ska bli gravid, alltså utan en mans medverkan. Det är detta som är undret med jungfrufödelsen. Det är inte själva födelsen i Betlehem som är undret, där noteras inget märkligt (bortsett från den usla rumsstandard som erbjöds dem), nej undret skedde nio månader tidigare uppe i Nasaret, (Jungfru Marie bebådelsedag). Men nu är han kommen till världen. Och det är detta vi firar idag – jungfrun har fött sin son, vår broder.

Varför? Vad var syftet? *”Varför blev Gud människa?”* är titeln på en märklig bok från 1100-talet. Vad svarar vi på detta? Varför, vad var ändamålet med att Gud blev vår broder? Den syndfria blev broder med oss syndiga människor. Josef, hans styvfar, fick av ängeln höra de förunderliga orden att barnet som Maria väntar är avlat av den Helige Ande, och vidare: *”du ska ge honom namnet Jesus, ty han ska frälsa sitt folk från deras synder”*. Folket, det är alla vi människor på jorden, har fallit i synd bortom all

mänsklig räddning. ”Sin broder kan ingen friköpa, eller ge Gud lösepenning för honom. För dyr är lösen för hans själ och kan ej betalas till evig tid.” Men syftet med Guds Sons ankomst i världen var just att vi skulle bli friköpta. Han skulle gå in för oss alla, den Ende träder in för de många, så ska han på en enda dag utplåna alla våra missgärningar.

Änglarna lovsjunger hans födelse

En tallös himmelsk härskara lovade Gud och sjöng: Ära vare Gud i höjden, och frid på jorden, till människorna ett gott behag. Jesu födelse väcker himmelsk lovsång.

Ära vare Gud i höjden! Vi kunde kanske tycka att detta snarare borde sjungas vid Jesu uppståndelse och himmelsfärd. Men här visar oss änglarna att Gud i höjden blir ärad genom Sonens människoblivande, när Sonen stiger ned till utblottelse och förnedring. Gud blir ärad när vi tror på Sonen och lovsjunger honom för att han har borttagit alla våra synder, när vi i tro tar till oss avlösningens ord, när vi i tro tar emot hans lekamen och blod.

Frid på jorden! Den frid som änglarna förkunnar har sin grund i att Fridsfursten är född till jorden. Blev det då frid och fred på jorden? Knappast, ”ni kommer att höra om krig och krigslarm”. Ja man har till och med utkämpat blodiga krig i Fridsfurstens namn!! Men den frid och fred som änglarna besjunger är inte en demilitariserad värld eller något framtida tusenårigt fridsrike på jorden. Det är frid och fred mellan Gud och oss; syndens fientliga skiljemur är riven. Om än yttre krig ansätter oss eller inre oro anfäktar oss, så kan det aldrig omintetgöra den frid och fred som Jesus, Guds och Marias Son har förvärvat åt oss. Det är Guds frid, som övergår allt förstånd.

Till människorna hans välbehag! Vi konstaterade att Gud av evighet älskade världen. Genom syndafallet kom dock fördömsen över världen, vredesdomen vilar tungt över synden. Vi sjunger i en julpsalm: ”Och om det barnet ej var fött, Var mänska hade evigt dött.” Så dystert var det, men nu är det barnet fött. Idag är en Frälsare född åt oss i Davids stad. Han kom för att frälsa oss från våra synder, och vi kan nu blicka tillbaka på historien och lovsjunga och prisa honom att han *har* frälst oss från vår syndabörda tung och avvänt vredesdomen. Fördömsen är förbytt i välbehag. Så var inte förfärad fastän du ser allt det onda omkring oss och allt det onda du har inom dig. Tro på Guds och Marias Son och den frid och det Guds välbehag han har förskaffat oss.

Vi åtnjuter frukterna av detta barns ankomst till vår värld

Vi åtnjuter Guds välbehag. Vårt nyfödda Jesusbarn ska i sinom tid ta på sig och bära vår fördömsen, all den dom som alltsedan syndafallets dag vilar tungt över oss. Han ska, för att åter använda profeten Sakarjas ord, på en enda dag utplåna hela vår omätliga syndaskuld och därmed avvända domen ifrån oss, så att han istället kan möta oss med syndernas förlåtelse och liv och salighet. Så har vi fått en nådig Gud som genom Jesus ser på oss med välbehag. ”Ni, min Faders välsignade.”

Vi åtnjuter barnskapets ande. Till frihet har Guds och Marias Son friköpt oss. Det första ord som ängeln talade till herdarna var: ”Var inte förskräckta!” Frukta inte, ni behöver inte vara rädda. Vi behöver inte vara bekymrade och oroliga. Jodå, visst har vi våra fiender: djävulen, världen och vårt eget kött, men det är ju just från deras herravälde Jesus har friköpt oss. Så står vi inte längre under lagen utan under nåden och får i barnskapets ande frimodigt be: Fader vår... Genom honom som vi idag tillber i krubban är Gud inte bara Fadern – han är *vår* Fader och vi har fått det ofattbara privilegiet att få vara hans saliga barn.

Vi åtnjuter Jesu närhet i alla våra dagar. Våra dagar växlar ständigt, vi får uppleva solskensdagar och vi får uppleva mörka, stormiga dagar, då känslan av maktlöshet inför allt som sker omkring oss, i vår närhet och i världen i stort, kan vilja trycka ner oss. För närvarande härjar en svår farsot bland oss, ja i hela världen. Kanske kommer vi att förlora någon av våra nära och kära, kanske har några av er redan upplevt den smärtan. Har du dessutom betänkt, kära vän, att nästa offer kan var du eller jag. Glöm då inte att även detta ligger i Guds goda händer. Han har ju lovat och sagt: ”Jag är med er alla dagar intill tidens ände.” Så gläd er, kära kristna vänner, och var oförfärade, han som denna dag föddes i stallet i Betlehem är med oss, vid vår sida i anfäktning och nöd, i välgång och lycka, ja i dödens stund. När vi så tillber honom, som har skapat och uppehåller världen, och firar hans födelse, då han lades som ett spädbarn i krubban, då får vi en God Jul, ty

En jungfru födde ett barn i dag, Och det skall vi prisa och ära. I honom har Gud ett gott behag, Befaller oss höra hans lära. Och om det barnet ej var fött, Var mänska hade evigt dött, nu är vi frälsta alla. Pris vare dig, o Jesu Krist, Du som oss frälst från satans list Med dödens bittra galla.
(L Psb 858)